

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 31 - שנת תשפ"ה גיליון "במדבר" – חג השבועות - ד' סיוון תשפ"ה, 31 למאי, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "במדבר" - לחג השבועות - "תורת חיים"

איך מסבירים לאדם מן החוץ, מהי תורה ומהו תפקידם של חכמי ישראל?!

בדרך כלל אנו מציגים את בית המדרש כ"בית היוצר לנשמת האומה" (כדבריו של חיים נחמן ביאליק, תלמיד ישיבת וולוז'ין לשעבר) ואת התורה כתורת חיים ללימוד ולמעשה. תורה המבטאת את האידאליים האלוקים - מעין 'קוד אתי' שנועד להנחות את הפרט ואת החברה בכל תחומי החיים. אולם היישום מתחיל להיות מאתגר כאשר אנו צריכים למצוא את האיזון ה'נכון' בין שני עקרונות נוגדים. לדוגמה:

האם גם במקרה של ספק קלוש של כשרות נזרק את המזון ונתעלם מן הציווי של "בל תשחית"?!

איפה נמצא הגבול הנכון בין 'ספק ספיקא' של פיקוח נפש לבין קדושת שבת ויום כיפור?!

והיכן ניצב הרצון לקנות אתרוג מהודר יקר ערך, מול הוצאת החג האחרות והצורך לשמח את שאר בני המשפחה?!

זהו תפקידם של חכמי ישראל לדורותיהם. הם אלה שנדרשים למצוא את "נקודת העבודה" האופטימלית, המשקללת את העקרונות ההלכתיים השונים.

מעשה שהיה, כך היה. הגמרא מספרת על התנא רבי פנחס בן יאיר שחזר ממסע של מצוות פדיון שבויים והוזמן על ידי רבי יהודה הנשיא (להלן, רבי) להתארח בביתו. בכניסה ראה רבי פנחס שרבי מחזיק בחצרו פרדות לבנות שהינן מסוכנות וסירב להיכנס לביתו. אמר: "מלאך המות בביתו של זה ואני אסעד אצלו?!" אם כך, אמכור אותן אמר רבי. זה לא פתרון ראוי כי בכך אתה מכשיל את הקונה, טען רבי פנחס. אפקיר אותן, הציע רבי. זה יותר גרוע, כי בכך אתה מסכן את כולם, ענה רבי פנחס. אם כך, אהרוג אותן, הציע רבי. אולם גם הצעה זו נדחתה על ידי רבי פנחס בן יאיר ושיקוליו עמו.

הפציר בו רבי שבכל זאת יכנס לסעוד בביתו אבל רבי פנחס בן יאיר המשיך לסרב. הגמרא חותמת את המעשה ומספרת שכתוצאה מן הוויכוח הזה, התרחקו שני החכמים הללו זה מזה, עד שכאילו צמח הר גבוה ביניהם (על פי חולין ז ע"ב).

האם רבי פנחס בן יאיר צדק בהתנהלותו?!

הוא אכן צדק בכל טיעוניו ההלכתיים, אבל הבעיה נשארה ללא פתרון והסיכון המשיך להתקיים.

זאת ועוד, למרות צדקותם - גם של רבי יהודה הנשיא וגם של רבי פנחס בן יאיר, למרות החברות ביניהם והכבוד ההדדי, ההידברות והשיח הענייני, למרות כל אלה לא נמצא פתרון לבעיה ובנוסף גם נוצר "קרע" וריחוק בין שתי דמויות מופת אלה.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

מתוך הדברים עולה קריאה כפולה, גם קריאה להידברות בין בתי המדרש השונים וגם קריאה לחתירה למציאת פתרונות הלכתיים גם למצבים מורכבים.

זוהי המשמעות האמיתית של "תורת חיים".

ויהי רצון שנזכה "ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים, את כל דברי תלמוד תורתך באהבה".

קברכת שבת שלום וחסד פאוצות שח

ובתפילה פאוצה

משח רוס

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**